

Ze sborových akcí

Ne	7. 12.	9:30	bohoslužby, Ester Čašková
Po	8. 12.	19:00	schůzka hospodářské komise
Út	9. 12.	14:30	setkání starších věkem
Čt	11. 12.	19:00	schůze staršovstva
So	13. 12.	18:00	gospelové bohoslužby v rámci ekumenické akce Křesťané Prahy 2
Ne	14. 12.	9:30	bohoslužby, Ester Čašková
Út	16. 12.	14:30	setkání starších věkem
St	17. 12.	10:00	pohádka pro děti (Deset malých černoušků)
Pá	19. 12.	19:30	předvánoční posezení střední generace – s Jiřím a Janou Fučíkovskými
Ne	21. 12.	9:30	bohoslužby s dětskou vánoční hrou, Ester Čašková
Ne	21. 12.	17:00	Rybova mše – benefiční koncert pro Domov seniorů Diakonie ČCE v Krabčicích
St	24. 12.	15:00	Štědrý den – bohoslužby tentokrát ve vršovickém sboru
Čt	25. 12.	10:00	Hod Boží vánoční – bohoslužby s Večeří Páně, budou přenášeny do České televize
Pá	26. 12.	9:30	Mučedníka Štěpána, bohoslužby s vysluhováním Večeře Páně, Pavel Filipi
Ne	28. 12.	9:30	bohoslužby, Pavel Klinecký
Ne	28. 12.	19:00	koncert Komorního sboru a orchestru Frankfurt–Praha

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří Matěj Cháb, Miloš Lešíkar, Jana Šarounová a Blanka Uličná. Jazykové korektury: Jana Šarounová. Tiskovou verzi programem L^AT_EX 2_ε připravuje Jan Mach, internetovou Jan Šaroun. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Zpěváci z Wrocławu při zkoušece v kostele 16.11.2008

Už se těším na vánoce,

recitovaly kdysi naše školní děti básničku, jež pokračovala: *A kdy budou, hnedle, hnedle, v předsíni už voní jedle.* Ale my víme také o našich bližních, kteří se na vánoce *netěší*, jimž toto *hnedle, hnedle* spíše působí úzkost. Snad jich není většina; ta se na vánoce *těší* jako na dny volna, na dny pokojné pohody a setkání v rodině, na dny pozorných dárků,

na dny neobvyklých laskomin. Předcházejí zpravidla také dny mimořádného vzepětí v zaměstnání, kde blížící se konec roku velí dokončit všechny úkoly a vyčerpat všechny přidělené prostředky; napětí úvahy, kolik a kterých dárků opatřit, abychom nikoho neošídili; starost hospodyň, aby letošní štědrovečerní stůl nebyl chudší loňského. Ano, to všechno, a ještě

mnoho dalšího nás zaměstnává v tento předvánoční čas. Žehrat na to nebudeme. Stížnosti na to, jak „materiálně“, konzumentsky se u nás (jen u nás?) slaví vánoce, kolik zase Češi utratí v předvánočních nákupech (jak nás o tom pohotově informují sdělovací prostředky) jsou obehnané a už si je snad odpustili i kazatelé křesťanských církví a publicisté slušných periodik.

Věnujme raději v přípravě na vánoce a v jejich průběhu pozornost těm z našich bližních, kteří se na vánoce *netěší*, ano mají strach z vánoc. Proč? Protože se u svého stolu již neshledají s někým, kdo tam minulého roku ještě byl, mezitím však byl z tohoto života odvolán. Protože u jejich stolu bude chybět někdo z jejich dětí, které dají přednost jinému místu a způsobu, jak slavit vánoce, nebo z příbuzných, s nimiž se dosud ne-

smířili. Protože jim peněženka důchodkyně či nezaměstnaného nedovolí obdarovat své blízké v míře, která by odpovídala jejich lásce. A to ještě nemyslíme na ty statisíce, milióny našich bližních v chudých zemích světa. Jsou jich čtyři pětiny těch, kdo naši planetu obývají.

Rozněžňujeme se nad jesličkami, v nichž leží ubohé dítě. Uvědomujeme si však, co znamenají tyto jesličky a to ubohé dítě, jehož narození slavíme o vánocích? Že tady, v této poníženosti rodiny, pro kterou se „nenašlo místo“ (*ú topos*) v lidských příbytcích ani v lidských soucitných srdcích, začala ta nejdůležitější historie lidského pokolení, ona „utopie“, v níž bezbranní a bezmocní nejsou vylučováni ze svého místa na slunci, nýbrž přijímání a přijatí?

Pro i-forum prosinec 2007 Pavel Filipi

Obsah

Budoucnost existuje	3
Procházka na Vinohradský hřbitov	6
Slova, slova, slova III.	7
Knihy k užitku i potěšení – volné pokračování	8
Janské Lázně 2009	10

SOLA FIDE – Ceník 2008/2009

Ceny	Ubytování se snídaní	Ubytování s polopenzí
Osoba nad 12 let	375,-Kč /noc	450,-Kč /noc
Dítě od 3 do 12 let (včetně)	315,-Kč /noc	375,-Kč /noc
dítě do tří let na přistýlce (včetně)	50,-Kč /noc	
pobytová taxa	Cca 20 Kč dospělá osoba/den	

Prosíme, abyste, v případě zájmu o dovolenou v Janských Lázních vyplnili tento anketní lístek (předběžnou přihlášku) a odevzdali jej sborové sestře v co nejkratší době.

✂-----✂

Předběžná přihláška na Janské Lázně 2009

Jméno a příjmení	Věk	Mám zájem o dětskou postýlku (ano/ne)

Rád(a) bych byl(a) ubytován(a) s:

Vyplněnou přihlášku odevzdejte, prosím, nejpozději do 6. ledna 2009 do sborové kanceláře.

Janské Lázně 2009

Rádi bychom vás pozvali na tradiční společnou zimní dovolenou (již devátý ročník) v rekreačním zařízení SOLA

FIDE v Janských Lázních, kde jsme pro vás zajistili dostatečný počet pokojů v termínu

Od soboty 14. 3. do pátku 20. 3. 09

- ☛ **Ubytování** je ve dvoulůžkových (a několika třílůžkových) pokojích (většinou mají pokoje koupelnu a WC, některé pokoje mají přistýlky, k dispozici jsou 3 dětské postýlky). Místa je dost, přesto pokud by se nedostávalo, je možné ještě dát na některé pokoje molitany (kdo by chtěl být v pokoji se třemi postelami ve čtyřech, je to také řešení – hlavně pro ty z nás, kdo mají menší a skladnější děti).
- ☛ **Stravování** v ceníku je cena polopenze, odběr stravy je možné na místě domluvit podle potřeby (začíná se večerí 14. 3. a končí snídaní 20. 3.).
- ☛ Při obsazování jednotlivých pokojů se budeme snažit vycházet z vašich přání, a proto bychom rádi požádali ty z vás, kteří pojedou sami nebo naopak ve větším počtu, aby

věnovali pozornost části níže uvedeného dotazníku, kde je možné uvést, s kým si přejete být ubytováni).

- ☛ **Cena za pobyt** pod tímto textem je tabulka s ceníkem, podle kterého si můžete spočítat cenu pobytu. V tomto roce SOLA FIDE požaduje zálohu na pobyt ve výši 1000 Kč na osobu. Tu je nutné složit do 10.1.2009 (informace o tom, jak a komu zálohu skládat, budou ve farní kanceláři). Pokud pobyt zrušíte, je potřeba zaplatit storno poplatek (při zrušení méně než 14 dní před příjezdem 50% a méně než jeden týden před příjezdem 100% z ceny ubytování. Pokud nepojedete z důvodů nemoci, vybírá se jen manipulační poplatek 100 Kč (je však potřeba mít potvrzení od lékaře).

V nastávající sezóně nabízíme pobyt pouze s polopenzí. Snídaně budou probíhat v čase 7.30 –9.30 hod, večere 17.00–18.30 hod. Ubytování bude připraveno v sobotu po 14. hod, pobyt začíná společnou večerí v 17:30 hodin a končí v pátek ve 14:00.

Budoucnost existuje

Kázání br. profesora Filipiho na Vinohradech 16.11.2008

Čtení: Iz 59, 14–16 + 65,17–20
2Pt 3, 3–13

Především vám chci říci, že ke konci dnů přijdou posměvači, kteří žijí, jak se jim zachce, ⁴a budou se posmívat: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření.“ ⁵Těm, kdo toto tvrdí, zůstává utajeno, že dávná nebesa i země byly vyvolány slovem Božím z vody a před vodou chráněny. ⁶Vodou byl také tehdejší svět zatopen a zahynul. ⁷Týmž slovem jsou udržována nynější nebesa a země, dokud nebudou zničena ohněm; Bůh je ponechal jen do dne soudu a záhuby bezbožných lidí. ⁸Ale tato jedna věc kéž vám nezůstane skryta, milovaní, že jeden den je u Pána jako tisíc let a tisíc let jako jeden den. ⁹Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. ¹⁰Den Páně přijde jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žárem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud. ¹¹Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy, ¹²kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne! V něm se nebesa roztaví v ohni a živly se rozpustí žárem. ¹³Podle jeho slibu čekáme nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost.

Čekáme nové nebe a novou zemi. Čekáme, čekáme. Zase jen čekáme. Křesťanům se vytýkalo a vytýká, že oni jen čekají, kdežto druzí pracují, aby se v tomto

světě dalo aspoň slušně žít, aby nebyly války, epidemie, hlad a nevzdělanost. Ale to nebyl problém, se kterým se potýkal autor dnešní epištoly. Ten naopak zápasí s nečekáním, s těmi svými tehdejšími současníky, kteří rezignovaně říkají: *Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření.* Na co ještě čekat?

Ti, kdo tenkrát (v druhé generaci křesťanů) takto mluvili, jsou zde nazváni posměvači. My bychom dnes možná řekli: skeptikové. A někdo by dokonce řekl: realisti. Všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku. Nic nového pod sluncem. Svět se nevyvíjí k lepšímu. Už máme sice rozvinutou lékařskou vědu, ale zároveň také choroby, které dříve nebyly, třeba AIDS. Už máme sice rakety, co doletí na Měsíc, ale také dokážou svrhnout jadernou bombu na kterékoli místo na Zemi.

Když na to hledíme takto, neděláme si naděje na nějaký velký pokrok. Někjaký pokrok je, to ano, ale čím je vyvážen? Když to všechno sečteme, klady a zápory, tak v úhrnu platí: Všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku. . . Na co tedy ještě čekat?

Ale pozor, aby zde přání nebylo otcem myšlenky. U těch posměvačů, proti nimž polemizuje naše epištola, to tak nějak bylo: *Přijdou posměvači, kteří žijí, jak se jim zachce a budou se posmívat. . . Od té doby, co otcové zesnuli, všechno zůstává tak, jak to bylo. . .* Také někteří skeptikové anebo realisté našich

časů, si – podobně jako ti dávní posměvači – **přejí**, aby to všechno zůstalo tak, jak to bylo. Proč? Protože jako tenkrát žijí, jak se jim zachce, a oni chtějí i nadále žít, jak se jim zachce, tak, jak žijí dnes, beze snahy něco napravit, zlepšit, něco vybudovat, postavit, něčím přispět: Je to stejně zbytečné, nic se nezmění, na nic nečekáme, svět ve zlém leží tak jako tak, žijme tedy, jak se nám v tuto přítomnou chvíli zachce, nemáme nic jiného, než tuto přítomnou chvíli, tak si ji využijme, využijme, vychutnejme na doraz.

Takovým posměvačům tehdy, takovým skeptikům či realistům dnes platilo tehdejší kázání apoštolovo. Lidem, kteří už nevěří na žádnou budoucnost, kteří přestali čekat. Kterí nehledí za obzor dnešního dne, protože se domnívají, že za ním už nic není. A protože člověk se bez nějakého čekání obejít nemůže, na něco prostě čekat musíme, přestanou čekat na velké věci a soustředí se na malé věci, na obzor vlastního života: čekají ráno na autobus do práce, na maturitu dětí či vnuků, nebo na jejich promoci, čekají, že dokončí stavbu domku, že vyjdou s důchodem, čekají na smrt.

A autor epístoly Petrovy právě do této skeptické-realistické nálady píše: Budoucnost existuje. Velká budoucnost, slavná budoucnost, skvělá budoucnost. Něco tak nového, že to nemá obdobu. *Nové nebe, nová země, v nichž přebývá spravedlnost.* Ano, nebe a země existují, víme o nich a trochu je známe. Ale že by v nich přebývala spravedlnost? Když se po (své) zemi rozhlédneme, nedáme spíše zapravdu starozákonnímu proroku (Iz 59,14): Právo je úplně potlačeno, spravedlnost stojí někde v dáli, pravda klopýtá po náměstí, a co je správné, nemůže vstoupit? Nemusíme

hledět jen na svou zemi, když náš pohled obsáhne zemi celou, všechny ty národy, jež trpí v důsledku nespravedlivého dělení bohatství země, toho Božího stvoření, všechny ty děti, které umírají hladem a nemocemi, všechny ty násilnosti a války, které lidé vyvolávají z pohnutek ušlechtilých i velmi neušlechtilých: Cožpak na zemi „přebývá“ spravedlnost? Spravedlnost opravdu stojí někdy v dáli, pravda klopýtá po náměstí... Dočkáme se někdy země, v níž spravedlnost přebývá?

Nebuďme nespravedliví a nevděční. Jakousi zkušenost již máme, jakýsi závdavek, jakousi předchuť, jakési potvrzení, že nečekáme na Godota, jenž nikdy nepřijde, že jsme se neoddali iluzím. Spravedlnost sice ještě zdaleka stojí, ještě tu není domovem, ještě jsou tu lidé, kteří jeden druhému neustoupí, svého nároku se nevzdají, ať to stojí, co to stojí. Ještě je tu vykořisťování, tvrdost a necitlivost k bližnímu i k přírodě.

Ale zároveň jsou tu lidé, já jsem se s nimi setkal a vy jistě také, kteří se dokázali svého vzdát a obětovali, co jim patřilo. Chtělo se jim plakat, ale oni se radovali s radujícími. Chtělo se jim smát, ale oni plakali s plačícími. Chtěli mít už svůj klid, ale vzali na sebe starost svých bližních. Vzácné chvílky. Zdály se nám jako z jiného světa. Však ony byly z jiného světa, z onoho nového světa, v němž spravedlnost přebývá. Spravedlnost Boží: On se vzdal svého. Svého Syna, za nás za všechny jej vydal. A ten Syn zase svého: svého života a přinesl jej na kříž. To je ta spravedlnost, o níž se tu mluví. Spravedlnost oběti, sebevzdání, odhlédnutí od toho, co je moje, nezpochybnitelně moje, ve prospěch toho, těch, kteří nejsou „moji“ po krvi či po názoru.

ubránit myšlenku, jak by obstála vlastní víra v takové situaci, kdy mnozí selhali po všech stránkách. Zároveň však je knížka nadějí, že i když je člověk křehká nádoba

a i když věci mohou skončit z lidského pohledu zcela špatně, Pán Bůh může pomoci člověku nezломit se a obstát.

jaš

Paul Oesterreicher s chotí na Vinohradech při besedě moderované Petrem Slámou

vybaví Brožíkův obraz Jan Hus před koncilím kostnickým. Obraz zdobil mnoho učebnic i některé učebny a církev je na něm zastoupena starci se zavilým výrazem s mikulášskými čepicemi na hlavách. Věřící se asi mohou ztotožnit s Riegrovými slovy: církev je sbor pravověřících v Krista, tedy alespoň tady na zemi.

Do češtiny tohle slovíčko přišlo už jako „církevnícké“, a jak výše uvedeno, nejprve znamenalo jak kostel, tak církev v dnešním slova smyslu. Většina lingvistů se shoduje v tom, že slovíčko „církev“ má co dělat s tím, jak samo sebe označovalo prvotní křesťanské společenství. Jde o výraz [ekkleσία kiriaké], což česky značí shromáždění Páně. Tím Pánem je myšlen Ježíš Nazaretský. Slovo [ekkleσία] mělo v době prvotní církve ještě stále asi náplň politickou, a to nejen ve vztahu ke spisům o Athénské ústavě, v té době populárním. Například ve Sk 19, 32.39.40 je tohle slovo použito pro „politické“ shromáždění Efezských – označovalo shromáždění plnoprávných občanů. Kdo patřil do takového shromáždění, měl rovná práva a

také rovné povinnosti s občany ostatními. Jak se zdá, časem bylo lidu líno používat takové dlouhé sousloví a zůstalo jen u „kiriaké“, ze kterého se postupem času vyklubalo anglické „church“ nebo německé „Kirche“. Zdá se, že i k nám se tohle slovíčko dostalo přes staré germánské jazyky (z předgótského [kirikó]) a bylo jen slovansky změkčeno, místo „k“ se dostalo „c“ a z „kiriko“ je církev. Aby nám to nebylo líto, i křesťanům v románsky mluvících zemích bylo líno říkat obě dvě slova – tam jen vypustili ono [kiriaké], takže zbylo slovo [ekkleσία], které najdeme jen v malých obměnách v italštině, španělštině i francouzštině. Ale je hezké vědět, že stejně tak jako členové té efezské „eklésie“ měli v kapse pomyslný efezský pas, ve kterém se mohli dočíst, že „držitel tohoto dokumentu je pod ochranou efezské obce,“ tak také my, kteří se hlásíme k církvi, máme v kapse pas, ve kterém se můžeme dočíst, že „držitel tohoto dokladu je pod ochranou království nebeského.“

Matěj Cháb

Knihy k užítku i potěšení – volné pokračování

Jaroslav Šimsa: Úzkost a naděje. Kalich, 1969. EMAN, 2003.

Možná jsem byla jednou z mála, kdo ještě nečetl tuhle knížku dopisů, snů a událostí let 1940–1945, jak zní podtitul. Jde totiž o svazek, který vyšel poprvé už v roce 1969. Většinu obsahu tvoří dopisy zasílané z vězení a koncentračního tábora především členům rodiny a přátelům. Člověku je dáno nahlédnout tak trochu střípkovitě do příběhu Jaroslava Šimsy. Nedozvíme se sice zcela přesně,

proč byl zatčen a jak vypadala jeho práce v odboji, zato jsme však svědky zápasu víry, který člověku místy až bere dech. A to snad právě proto, že předem víme, jak to celé dopadne – naděje na návrat domů, na Vánoce v kruhu rodiny, na vycházku do lesů a hor se Jaroslavem Šimsovým již nikdy nesplní. Sledujeme vývoj zoufalé touhy po návratu až k naprostému odevzdání do Boží ruky. Nelze se

Tak tato spravedlnost opravdu v našem světě stojí zdaleka. Přesvědčují nás o tom lidé, jimž je ubližováno (a kterým my sami ubližujeme), přesvědčují nás o tom války a násilnosti, ano i zamořený vzduch, špinavá voda a vydrancovaná příroda.

Ale slyšme: Takto to nemá na věky zůstat. Nemá to zůstat jen tak křehké, zranitelné, torzovité, omezené na několik setkání a příležitostí. Spravedlnost, tato spravedlnost má v našem světě přebývat, má zde být domovem, má zde mít trvalé bydliště, domovské právo. To je budoucnost, kterou očekáváme, k jejímuž čekání nás zve náš text. Ten to vyjadřuje pomocí divných myšlenkových vzorců a obrazů, jež jsou nám dost cizí: *Nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žárem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud. . . Živly se rozpustí žárem.*

I když: To si trochu umíme představit a katastrofické scénáře ekologického zániku světa již s těmito obrazy pracují. Ano, lidstvo již dosáhlo schopnosti proměnit svět v mrtvé spaleniště – ať nukleární katastrofou, ať jinak. To by ovšem nebyl ten očekávaný den Boží. Boží den není dnem destrukce. Ať jako lidé s tímto světem uděláme cokoli, jedno nedokážeme: aby na spaleništi povstalo *nové nebe a nová země, ve kterých přebývá spravedlnost.* Toto jsme snad už pochopili: Existují základy života, které můžeme ničit a zničit, ale neumíme obnovit. Docela výstižně se mluví o neobnovitelných zdrojích. Boží spravedlnost však patří ke zdrojům obnovitelným. Proč tomu tak je? Jak jsme to slyšeli? Bůh si *nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání.* Někdy váháme a tápeme, nerozumíme, jaké jsou

Boží cesty, co vlastně náš Bůh chce, jaký je jeho záměr v tom a tom, s tím a tím. Boží cesty nám někdy připadají jaksi křivolaké. Ale co se týče **cíle** všech Božích cest, nenechává nás na pochybách. A to jedno zní celou biblí od první do poslední stránky: Stvořitel si nepřeje destrukci svého stvoření, nechce zmar a zánik, ale chce záchranu a obnovu, chce proměnu (pokání) všech nás, chce změnu, nechce, aby všechno zůstalo při starém; přeje si svět, v němž zavládne jeho spravedlnost, spravedlnost mezi člověkem a Bohem, mezi člověkem a člověkem, mezi člověkem a přírodou. Chce, aby spravedlnost oběti a sebevzdání měla ve světě domovské právo, jež zatím nemá.

To slíbil. A když slíbil, tak to také dodrží. A už na tom pracuje. Pozorujeme to v oněch setkáváních jakoby „z jiného světa“, s lidmi nezištnými a obětavými, s láskou, která se zrodila pod vlivem jeho Slova a Ducha. A pracuje na tom zejména tak, že svá zaslíbení opakuje, že své poslední záměry připomíná neděli co neděli a mnoha jinými způsoby, také z této vinohradské kazatelny, že je potvrzuje u Kristova stolu také v této naší modlitebně.

Hospodine, náš Pane a Stvořiteli, děkujeme ti za nové ujištění, že jsi se svého stvoření nevzdal, ačkoli my s ním tak nešetrně hospodaříme.

Děkujeme za opakovaná ujištění, že tvým záměrem je záchrana, nikoli zkáza. Děkujeme ti za svědectví a příklady těch bratří a sester, kteří v následování tvého Syna mezi námi vztyčují znamení budoucnosti, znamení tvé spravedlnosti. Prosíme, posiluj v nás důvěru v tvá zaslíbení svým slovem a svým Duchem. Amen.

Procházka na Vinohradský hřbitov

Před branami Vinohradského hřbitova před vycházkou

V podzimní nedělní odpoledne přivítal skupinku vinohradských evangelíků poklid vinohradského hřbitova. Sešli jsem se zde na plánované odpolední procházce, která vedla po místech, kde jsou pohřbeni lidé spjatí s naším sborem. S nápadem projít se po hřbitově přišel dílem Jirka Svoboda a dílem má milá žena. Sbor má totiž v péči několik hrobů, a protože k péči patří i navštěvování a měli bychom vědět, o co vlastně pečujeme, šli jsme s Jirkou v čele od hrobu ke hrobu. Jedno z hřbitovních zastavení bylo také u hrobu sester diakonek. Pro ty, kdo stejně jako já nevěděli, kým byly sestry diakonky, jsem

vyhledal následujících pár řádek:

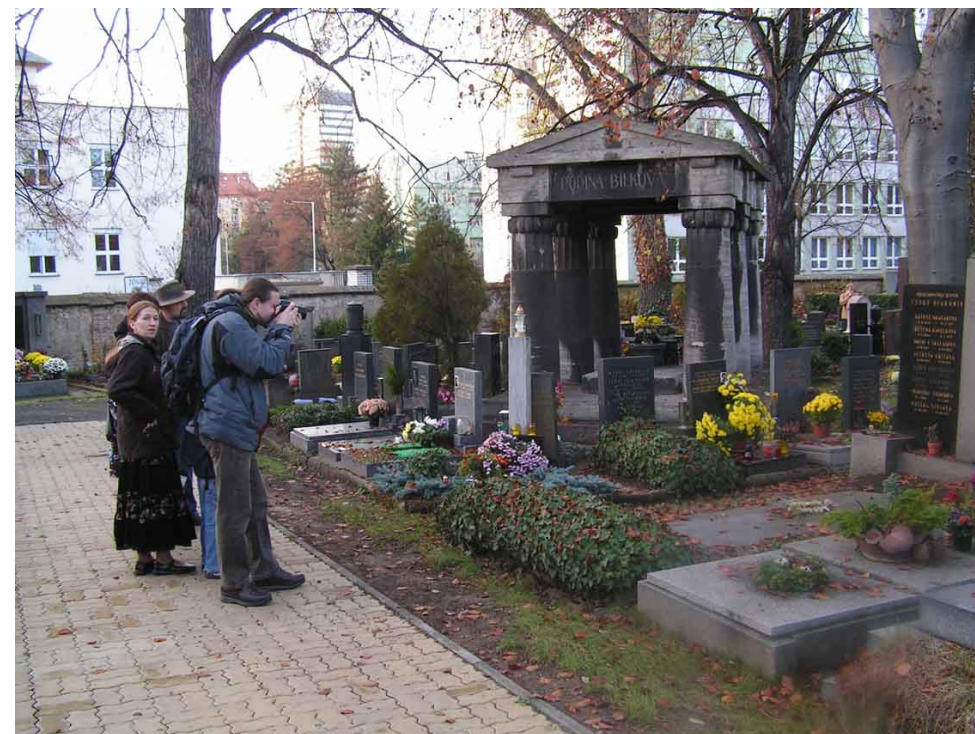
V roce 1903 byla, po vzoru německém, založena Česká diakonie, evangelický spolek pro ošetřování nemocných a sociální péči. Tehdy to byl ještě podnik všech českých reformovaných denominací, později však Diakonie přešla pod církev Českobratrskou evangelickou (hlavně díky tomu, že ve dvacátých letech minulého století si evangelické církve začaly zakládat obdobné spolky vlastní).

Práce Diakonie stála na sestřích diakonkách. Byly to ženy, které ošetřovaly nemocné, vychovávaly děti v sirotčincích. Na svoji službu se první sestry

diakonky připravovaly v Německu, později pak v diakonských domech. Mateřský dům stál a podnes stojí v Belgické ulici v Praze 2. Dříve zde bydlely sestry diakonky určené pro soukromé ošetřování (soukromé ošetřování pacientů ze zámožných rodin a ošetřování v ústavech tvořilo

jeden z hlavních zdrojů příjmů spolku), pak zde byly ještě novicky (tedy vlastně čekatelky; diakonky se odlišovaly tím, že nosily zvláštní oděv, ale nebyly vázány žádnými sliby a ze spolku mohly kdykoliv vystoupit).

mch

Jiří Svoboda pořizuje fotodokumentaci hrobů

Slova, slova, slova III.

Církev: starý význam byl „kostel“ kdežto staročesky kostel = novočesky církev (Etymologický slovník jazyka českého; V Machek)

Církev: I když jsou po Čechách různé Cerekev a Cerekvíce, už dnes neplatí, že

kostel je stavěn z kamene a církev z dřeva, jako tomu bylo za dob Husových. Ptát se lidí, kteří do kostela nechodí, co je to církev, je trochu adrenalinový sport. Pro jedny je to společnost, která chce zpátky hodně věcí v restituci, druhým se